Les 5.2

Helpen in de school

Doel Blok 5

De leerlingen leveren een actieve bijdrage aan de gemeenschap van de klas en school.

Leskern

De leerlingen denken na over hoe ze een steentje kunnen bijdragen in de school.

Woorden

Zie les 5.1

Hulpzin

Zie les 5.1

Materialen

- Voor iedere leerling een kaartje
- Illustratie Zoek iemand die
- Per tweetal een A4

Voorbereiding

- Bedenk op welke manier leerlingen een bijdrage kunnen leveren aan de gemeenschap. (zie onderdeel Helpen in de school)
- U kunt u deze les vormgeven als een groepsvergadering waarin ideeën worden bedacht die in de volgende les worden uitgewerkt.
- Zet muziek klaar om af te spelen (waarop de leerlingen kunnen rondlopen).

Agenda

- Binnenkomer
- Wat gaan we doen en leren?
- Helpen in de school
- Wat hebben we gedaan en geleerd?
- Afsluiter

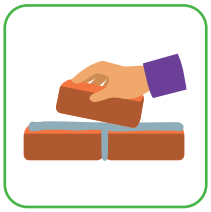
Binnenkomer

Doe een binnenkomer, bijvoorbeeld onderstaande.

Zoek iemand die

We gaan Zoek Iemand Die doen. Laat de illustratie Zoek iemand die zien.
Vertel dat de leerlingen als de muziek begint door het lokaal gaan lopen. Zodra de muziek stopt houden ze hun hand omhoog totdat ze een partner hebben gevonden. Doe dit eventueel voor met een leerling. Bij een oneven aantal mag een leerling aansluiten bij een tweetal. Laat leerlingen voor wie het nog moeilijk is om iets uit te wisselen eventueel met een maatje meelopen.
Zet de muziek aan en laat de leerlingen even door het lokaal lopen. Zet de muziek af en wacht tot iedere leerling (of koppel) een partner heeft gevonden. Laat de leerlingen kort uitwisselen over waarmee ze deze week iemand geholpen hebben. Noem eventueel voorbeelden (helpen bij een puzzel, helpen bij rekenen, iets zoeken dat kwijt was etc.)
Leerlingen kunnen het eventueel ook uitbeelden. De leerlingen nemen op uw teken afscheid en lopen weer door de groep. Herhaal dit een paar keer.

Wat gaan we doen en leren?

Haal aan de hand van de Blokposter en/ of Vreedzame Schooltafel op waar de vorige les over ging. Gebruik hierbij het takenbord. *In de vorige les keken we hoe we in onze groep kunnen helpen. We hebben deze week elke dag laten zien dat we elkaar kunnen helpen. Wie weet nog waarom we dat doen?*
Vandaag gaan we kijken hoe we een steentje kunnen bijdragen aan de school. Hoe kunnen we helpen in de school?
Vestig de aandacht op de agenda en vraag of deze akkoord is.

Helpen in de school

Bedenk op welke manier leerlingen een bijdrage kunnen leveren aan de gemeenschap. Wat is haalbaar voor uw groep? Waar kunnen ze echt iets betekenen voor de school? Waar ervaren ze het gevoel van nodig zijn het best?
Denk bijvoorbeeld aan de volgende mogelijkheden:
- Hulp aan jongere leerlingen (voorlezen, helpen bij eten en drinken, buitenspel)
- Een probleem aanpakken (zoals nadenken over conflicten bij het voetballen of het klimrek).
- Meedenken over de inrichting van het schoolplein
- Opruimactie rond de school of in de buurt
- Iets doen voor ouderen in de wijk
- Rondleiding houden voor nieuwe leerlingen
- Zorgen voor een dier in de school(tuin)

Sommige opties vragen afstemming met uw collega's.

Laat leerlingen in kleine groepjes of met de hele groep aan taken werken. Sluit de werkzaamheden aan op het niveau van uw groep, zodat de leerlingen succeservaringen opdoen en ervaren dat ze een steentje bijdragen aan de school. Zo voelen ze dat ze nodig zijn, dat ze er toe doen. Sommige acties zijn eenmalig (een probleem aanpakken) en andere acties kunnen vaker uitgevoerd worden (rondleiding voor nieuwe leerlingen) of structureel plaats gaan vinden (iedere week voorlezen aan jonge leerlingen).

We bedenken hoe we kunnen helpen in de school. Noem de voorbeelden waaruit de leerlingen kunnen kiezen. Vertel wat de opties inhouden, welke hulp er wordt geboden en aan wie. Gebruik daarbij zoveel mogelijk attributen, zoals een prentenboek bij het voorlezen aan jongere leerlingen. Doe via een rollenspel met een leerling de hulp voor.
Sta ook open voor ideeën die de leerlingen zelf nog aandragen tijdens de les.
Als u de leerlingen laat kiezen uit twee of drie mogelijkheden, maak dan van alles iets zichtbaar in de kring (bijvoorbeeld een voorleesboek voor de mogelijkheid om jonge leerlingen voor te lezen, of een knuffel voor het zorgen voor een konijn in de school). Elke leerling geeft zijn voorkeur aan door zijn steen bij zijn keuze te leggen. Laat leerlingen in tweetallen met elkaar delen waarom ze een voorkeur voor iets hebben.
Vraag tot slot twee of drie leerlingen naar hun keuze: *Waarom lijkt het je fijn om daarbij te helpen? Welk gevoel geeft jou dat?*
Maak met de leerlingen een plan voor hoe ze hun hulp kunnen uitvoeren. Misschien kunnen ze in deze les al een begin te maken met de uitvoering, of alvast verkennen waar het gaat gebeuren. Denk aan de opruimactie. Hiervoor kunt u al vast met de groep gaan kijken naar de plaatsen waar opgeruimd moet worden.

Afhankelijk van het niveau van uw groep kunt u meerdere opties tegelijk laten uitvoeren door de leerlingen in verschillende 'commissies' te laten werken. Iedere commissie werkt dan aan een eigen plan (eventueel met begeleiding van een volwassene in de school) en voert het uit. Vertel dat de leerlingen in de volgende les aan de slag gaan met hun plan.

Wat hebben we gedaan en geleerd?

Vandaag bedachten we hoe we in de school kunnen helpen. We hebben er een plan voor gemaakt. In de volgende les gaan we ermee aan de slag. Geef de groep een opsteker voor het feit dat ze willen helpen in de school.
Vraag tot slot wat er van de les zichtbaar gemaakt moet worden op de Blokposter of op de Vreedzame Schooltafel (bijvoorbeeld een tekening waarop te zien is waar de leerlingen mee gaan helpen in de school of een attribuut dat hiernaar verwijst).

Afsluiter

Doe een afsluiter, bijvoorbeeld onderstaande.

Vliegtuigje
Geef iedere tweetal een A4. Laat leerlingen in tweetallen een vliegtuigje vouwen waarbij ze allebei maar één hand mogen gebruiken. Dit vraagt dat ze elkaar helpen!
Als alle vliegtuigjes klaar zijn mogen ze na het aftellen van 10 tot 1 de lucht in. Welk vliegtuigje komt het verst?

Leerkrachtgedrag

- Geef leerlingen door de dag de kans elkaar te helpen.
- Sta open voor ideeën die leerlingen zelf aandragen om anderen te helpen. Maak ze zichtbaar op de VRAAG en AANBOD-wand.
- Geef opstekers aan de helpers.
- Benoem zelf ook regelmatig bij de 'Kei van de dag' welke leerling u zag helpen en wat het effect was van zijn of haar hulp.

Vervolgactiviteiten

Kei van de dag voor de school

Vervolg de routine 'Kei van de dag' in uw groep en/ of til de routine op schoolniveau door in de gang een plek te maken waar zichtbaar wordt gemaakt wie de 'Kei van de week' is van de hele school. Zo kunnen ook ouders zien hoe leerlingen uitgenodigd worden hun steentje bij te dragen aan de school.
Als u stapelbare stenen gebruikt (grote duploblokken of bakstenen) kunt u ook verduidelijken dat iedereen mee bouwt aan de school. Zo ontstaat er gedurende Blok 5 een bouwwerk in de gang.

Vraag en aanbod-wand

Geef leerlingen de tijd om gebruik te maken van de vraag en aanbod-wand in de groep.
U kunt deze routine ook op schoolniveau tillen.
Hang in de gang twee gekleurde vellen papier op.
Leerlingen uit de verschillende groepen kunnen op het vel met VRAAG aangeven (schrijven, tekenen of met een plaatje) waar ze graag hulp bij willen. Hierbij noteren ze hun naam.
Op het vel met AANBOD of HULP laten leerlingen zien waar ze goed bij kunnen helpen.

Bijvoorbeeld:
Aanbod: Ik kan goed helpen bij conflicten. Tarik, groep Geel.
Vraag: Wie wil mij helpen bij het klimrek. Yasmin, groep Oranje.
Maak hierbij gebruik van bestaande illustraties of laat leerlingen plaatjes zoeken of een tekening maken van hun vraag of hulp.